



Agentschap NL  
Ministerie van Volkshuisvesting,  
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

# Subsidiewijzer Frisse Scholen

*Met minder geen genoeg nemen*

*>> Als het gaat om energie en klimaat*



# Inhoud

Introductie	3
Overzicht regelingen	5
Landelijk	7
Regionaal	12
Lokaal	16

Derde, geactualiseerde versie, april 2010

# Introductie

## *Waarom deze subsidiewijzer?*

Energiegebruik en binnenmilieu vormen op veel scholen een probleem. Het energiegebruik is vaak onnodig hoog en het binnenmilieu slecht (heeft een negatieve invloed op de gezondheid en de schoolprestaties). Het project Frisse Scholen, onderdeel van het programma ‘Energie & Gebouwde Omgeving’ heeft tot doel scholen te stimuleren minder energie te verbruiken en het binnenmilieu te verbeteren.

Deze subsidiewijzer wijst de weg naar (subsidie)regelingen waarvan gebruik kan worden gemaakt om de investeringsdrempel van verbetermaatregelen te verlagen.

## *Voor wie?*

De subsidiewijzer is gemaakt voor schooldirecties en schoolbesturen, verder te noemen ‘scholen’ in het basis- en voortgezet onderwijs. Maar ook ambtenaren onderwijshuisvesting van lokale overheden, provincies en adviseurs kunnen met deze subsidiewijzer hun voordeel doen.

## *Wat staat er in?*

Deze subsidiewijzer bevat een overzicht van (subsidie)regelingen van waaruit financiële bijdragen voor verlaging van de energielasten en of verbetering van het binnenmilieu mogelijk zijn. Regelingen waarvan scholen rechtstreeks of via de gemeente gebruik kunnen maken.

Opgenomen zijn:

- de regelingen waarvoor uitvoeringsbesluiten voor 2010 gepubliceerd zijn
- meerjarige subsidieprogramma's waarvoor in 2010 relevante tenders verwacht worden
- (gesloten) landelijke regelingen op grond waarvan scholen in 2010 via de gemeenten nog projecten kunnen realiseren
- enkele voorbeelden van lokale regelingen

De subsidiewijzer pretendeert niet volledig te zijn. Het overzicht is tot stand gekomen op basis van een inventarisatie bij verschillende overheidsinstanties op landelijk en regionaal niveau. Op lokaal niveau is geen uitgebreide inventarisatie gehouden. Op dit niveau zijn alleen de regelingen van die gemeenten beschreven die bekend waren. Op dit niveau kunnen daarom regelingen ontbreken.

Regelingen in voorbereiding zijn nog niet opgenomen. Dit geldt ook voor regelingen waarvan indirect - bijvoorbeeld via een leaseconstructie - gebruik kan worden gemaakt.

#### *Per regeling worden de volgende aspecten vermeld*

- de titel van de regeling
- de subsidiegever en de uitvoerende organisatie
- het doel van de regeling / een korte omschrijving van de regeling
- wie de regeling kan aanvragen
- de toepasbaarheid bij nieuwbouw en/of bestaande bouw
- de voor scholen relevante voorwaarden
- het subsidieplafond en of de maximale bijdrage
- de looptijd van de regeling
- de instantie waar nadere informatie over de regeling of de aanvraag kan worden verkregen
- een link naar eventueel beschikbare hulpdocumenten

# Overzicht regelingen

## Nationaal

Subsidiegever	Uitvoerder	Titel regeling	Status	Type regeling
Ministerie Economische Zaken	Agentschap NL	Energie Onderzoek Subsidie: Demonstratie (EOS: DEMO)	Lopende regeling	Subsidie
Ministerie Economische Zaken	Agentschap NL	Energie Onderzoek Subsidie: Unieke Kansen Programma (UKP)	Lopende regeling	Subsidie
Ministerie Economische Zaken	Agentschap NL	Subsidie Duurzame Energieproductie (SDE)	Lopende regeling	Subsidie
Diverse Ministeries	Banken / Agentschap NL	Regeling Groenprojecten 2010	Lopende regeling	Goedkoper lenen
Ministeries OCW / VROM	GGD Nederland	Bijdrage verbeteren binnenmilieu scholen ('de ééndagsmethode')	Lopende regeling	Onderzoek / advies in combinatie met beperkte subsidie
Ministerie OCW	CFI	Regeling aanvullende bekostiging energiezuinigheid en binnenmilieu 2009-2010 (voor VWO, HAVO, MAVO, VBO en praktijkonderwijs)	Gesloten	Subsidie
Ministerie OCW	CFI	Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009	Gesloten	Subsidie (verloopt via gemeente)
Ministerie VROM	Agentschap NL	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK)	Gesloten	Extra uitkering gemeente- of provinciefonds

## Provinciaal

Subsidiegever	Uitvoerder	Titel regeling	Status	Type regeling
Provincie Overijssel	Provincie Overijssel	Tenderregeling <sup>1</sup> Duurzame Energie en Energiebesparing Overijssel	Lopende regeling	Subsidie
Provincie Gelderland	Provincie Gelderland	Beleidsregel subsidieverstrekking klimaat Gelderland	Lopende regeling	Subsidie
Provincie Utrecht	Provincie Utrecht	Garantiefonds Energie provincie Utrecht	Lopende regeling	Borgstellingregeling
Provincie Utrecht	Provincie Utrecht	Subsidieregeling Op Kop provincie Utrecht	Lopende regeling	Subsidie
Provincie Utrecht	Provincie Utrecht	Subsidie Duurzaamheid provincie Utrecht	Lopende regeling	Subsidie
Provincie Noord-Holland	Provincie Noord-Holland	Uitvoeringsregeling Klimaat Noord-Holland 2009	Lopende regeling	Subsidie

<sup>1</sup> Een tenderregeling is een specifieke subsidieregeling waarbij plannen moeten worden ingediend die vervolgens op hun kwaliteit worden beoordeeld. Daarna worden de aanvragen gerangschikt aan de hand van de criteria in het programma door een onafhankelijke adviescommissie. Afhankelijk van het beschikbare budget worden de aanvragen ten slotte toegelaten of afgewezen.



## Lokaal

Subsidiegever	Uitvoerder	Titel regeling	Status	Type regeling
Apeldoorn	Gemeente Apeldoorn	Duurzaamheidslening	Lopende regeling	Laagrentende lening
Delft	Gemeente Delft	Beleidsregel Milieu gemeente Delft	Lopende regeling	Subsidie
Delft	Gemeente Delft	Stimuleringsregeling Energiebesparende Maatregelen gemeente Delft	Lopende regeling	Laagrentende lening
Bloemendaal	Gemeente Bloemendaal	Subsidie Duurzame Energie non-profit organisaties gemeente Bloemendaal	Lopende regeling	Subsidie
Eindhoven	Gemeente Eindhoven	Financiële tegemoetkoming Stichting Duurzaam Eindhoven	Lopende regeling	Subsidie
Den Haag	Gemeente Den Haag	Beleidsregel Subsidieverstrekking Duurzaam Bouwen Den Haag	Lopende regeling	Subsidie
Den Haag	Gemeente Den Haag	Subsidie Groene Daken gemeente Den Haag	Lopende regeling	Subsidie
Vlagheidefonds	Gemeenten Boxtel, Haaren, Maasdiel, Schijndel, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel, Vught, Heusden, Sint-Oedenrode, Veghel, Bernheze en Maasdonk	Regeling Vlagheidefonds voor duurzame energie 2009	Lopende regeling	Subsidie
Diverse gemeenten	Rabobanken	Stimuleringsfonds Rabobank (voorbeeld Den Haag en Omstreken)	Lopende regeling	Subsidie

# Landelijk

Titel regeling	Energie Onderzoek Subsidie: Demonstratie (EOS: DEMO)
Subsidiegever	Ministerie van Economische Zaken (uitgevoerd door Agentschap NL).
Doel regeling	De regeling Energie Onderzoek Subsidie: Demonstratie (EOS: DEMO) is gericht op het realiseren van een duurzame energiehuishouding in Nederland en geeft subsidie aan projecten die voor Nederland nieuwe of vernieuwende technologieën demonstreren.
Omschrijving regeling	EOS: DEMO ondersteunt onderzoeksprojecten waarbij het kan gaan om een voor Nederland nieuwe of vernieuwende technologie, een nieuw systeem, een nieuwe functie (met bestaande technologie), een nieuwe aanpak of een combinatie van nieuwe en bestaande technologie. Doel is het ondersteunen van technische of economische risicovolle projecten die door het bedrijfsleven in één van genoemde vormen wordt toegepast. Dit alles eventueel gecombineerd met een nieuwe aanpak van de daarmee direct in verband staande sociale of economische aspecten.
Wie kunnen aanvragen	Samenwerkingsverbanden waarbij de penvoerder een ondernemer moet zijn; scholen kunnen wel participeren in een project.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Afhankelijk van tendervoorwaarden.
Voorwaarden	Algemeen: het onderzoek draagt bij aan een duurzame energiehuishouding en aan de innovatie ten opzichte van de huidige stand van de techniek in Nederland. De voorwaarden worden verder per tender bepaald.
Subsidieplafond	Wordt per tender bepaald (1e tender 2010: € 7,2 mln.).
Maximale bijdrage	Wordt per tender bepaald.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	1e tender 2010 sloot 8 april 2010. Op dit moment is de regeling gesloten.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.agentschapnl.nl/eos/subsidies/eos_demo/Index.asp">http://www.agentschapnl.nl/eos/subsidies/eos_demo/Index.asp</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.agentschapnl.nl/eos/subsidies/eos_demo/Index.asp">http://www.agentschapnl.nl/eos/subsidies/eos_demo/Index.asp</a>
Beschikbare hulpdocumenten	Voor subsidiespelregels, zie <a href="http://www.agentschapnl.nl/subsidiespelregels/index.asp">http://www.agentschapnl.nl/subsidiespelregels/index.asp</a>

Titel regeling	Energie Onderzoek Subsidie (EOS) Unieke Kansen Programma (UKP)
Subsidiegever	Ministerie van Economische Zaken (uitgevoerd door Agentschap NL).
Doel regeling	Stimulering van projecten die een bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame energiehuishouding.
Omschrijving regeling	Op grond van de Unieke Kansen Programma worden experimenten gestimuleerd die de eerste stappen markeren op een erkend transitiepad. Deze experimenten beogen na te gaan hoe een nieuw (deel van een) energiesysteem zich gedraagt en op welke wijze de omgeving daarop reageert. Hiermee is het de bedoeling dat de onrendabele top van dit type projecten wordt gesubsidieerd. Deze regeling bestaat uit twee onderdelen, haalbaarheidsstudies en praktijkprojecten. Het is niet verplicht om aan beide onderdelen mee te doen. Wel zult u uw aanvraag voor een praktijkproject wellicht beter kunnen onderbouwen als u de resultaten heeft van een haalbaarheidsstudie.
Wie kunnen aanvragen	Samenwerkingsverbanden waarin scholen voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs kunnen deelnemen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Algemeen: projecten moeten passen binnen de erkende transitiepaden efficiënt en groen gas, ketenefficiency, groene grondstoffen zoals biomassa, alternatieve motorbrandstoffen en duurzame elektriciteit. De voorwaarden worden verder per tender bepaald.
Subsidieplafond	Wordt per tender bepaald.
Maximale bijdrage	Wordt per tender bepaald.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Op dit moment is de regeling gesloten. In de loop van 2010 wordt een nieuwe tender verwacht.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.agentschapnl.nl/eos/financiële_steun/ukp/index.asp">http://www.agentschapnl.nl/eos/financiële_steun/ukp/index.asp</a>
Nadere informatie over aanvraag	Via <a href="http://www.agentschapnl.nl/eos">www.agentschapnl.nl/eos</a>
Beschikbare hulpdocumenten	Voor subsidiespelregels, zie <a href="http://www.agentschapnl.nl/subsidiespelregels/index.asp">http://www.agentschapnl.nl/subsidiespelregels/index.asp</a>



<b>Titel regeling</b>	<b>Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE) 2010</b>
Subsidiegever	Ministerie van Economische Zaken.
Doel regeling	Het ondersteunen van ondernemers en particulieren die energie produceren op een manier die het milieu nauwelijks belast. Het gaat om projecten die nog net niet uit de kosten komen zonder geld van de overheid.
Omschrijving regeling	De SDE geeft langjarige zekerheid over het rendement van projecten. Daartoe is een systeem opgezet dat het verschil in kostprijs vergoedt tussen fossiele en duurzame energie. Levert duurzame energie uit een project te weinig op, dan vult de SDE de opbrengsten aan. Dit gebeurt voor een periode van vijftien jaar (Wind op land en Zon-PV) of twaalf jaar (Biomassa, Afvalverbranding en Groen gas).
Wie kunnen aanvragen	Particulieren, bedrijven en instellingen (waaronder scholen); investeerders in projecten op het gebied van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbaar gas kunnen gebruik maken van de SDE.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Worden voor de verschillende productcategorieën apart vastgesteld (zie informatie op <a href="http://www.agentschapnl.nl/sde">www.agentschapnl.nl/sde</a> ).
Subsidieplafond	Het SDE budget voor 2010 is € 2,126 miljard. Dit is exclusief het budget voor Wind op Zee.
Maximale bijdrage	De maximum subsidie bestaat uit het verschil tussen het basisbedrag en het correctiebedrag. Het basisbedrag is de gemiddelde kostprijs van de duurzame energieoptie die u produceert, ofwel de som van investerings- en exploitatiekosten, plus een redelijke winstmarge, gedeeld door de te verwachten hoeveelheid geproduceerde duurzame energie (euro/kWh of euro/m <sup>3</sup> ). Het correctiebedrag is gebaseerd op de elektriciteitsprijs of de gasprijs, gecorrigeerd met andere factoren die op deze prijs van invloed zijn. In de Aanwijzingsregeling categorieën SDE 2010 staan per productcategorie de voorwaarden, de subsidiebedragen per kWh of per Nm <sup>3</sup> aeq, de basisenergieprijzen, de subsidieplafonds, de looptijden, het maximaal aantal vollasturen en de wijze van verdeling van het beschikbare subsidiebedrag voor de verschillende productcategorieën vermeld.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Voor de meeste categorieën vanaf 1 maart 2010 totdat budget bereikt is. De categorie Zon-PV groot opent op 31 mei 2010. Mogelijk zijn bepaalde productcategorieën overtekend en is subsidie hiervoor niet meer beschikbaar (kijk hiervoor op <a href="http://www.agentschapnl.nl/sde">www.agentschapnl.nl/sde</a> ).
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.agentschapnl.nl/sde">www.agentschapnl.nl/sde</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.agentschapnl.nl/sde">www.agentschapnl.nl/sde</a> ; telefoonnummer helpdesk SDE +31 (0) 88 602 34 50.
Beschikbare hulpdocumenten	De aanvraagformulieren zijn te downloaden via <a href="http://www.agentschapnl.nl/sde/over_sde/formulieren.asp">http://www.agentschapnl.nl/sde/over_sde/formulieren.asp</a>

<b>Titel regeling</b>	<b>Regeling Groenprojecten 2010 / lening met lager rentepercentage</b>
Verstrekker	Nederlandse groenbanken waaronder Rabobank, ING, ABN-AMRO, Fortis, ASN, BNP Paribas en Triodos Bank. Op <a href="http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen/financiering/banken_en_instellingen.asp">http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen/financiering/banken_en_instellingen.asp</a> staat een overzicht van banken die door de overheid erkend zijn als groene instelling.
Doel regeling	De regeling geeft een stimulans aan de realisatie van zeer duurzame utiliteitsgebouwen.
Omschrijving regeling	De overheid wil het milieu verbeteren o.a. door de financiering van 'groenprojecten' aantrekkelijk te maken. Als voldaan wordt aan een aantal voorwaarden, kan een lening met een lager rentepercentage worden aangevraagd. Eind maart 2010 is er een nieuwe Groenregeling gepubliceerd. Ten opzichte van de eerdere regeling uit 1995 is voor nieuwe gebouwen een groter financieel voordeel te behalen. Ook is de categorie duurzame renovatie toegevoegd.
Wie kunnen aanvragen	Investeerders / eigenaren van gebouwen waarvoor energieprestatie-eisen in het kader van het Bouwbesluit gelden, dus ook onderwijsgebouwen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Het project past binnen één van de projectcategorieën (hergebruik, duurzame energie, energiebesparing, duurzaam bouwen) en voldoet aan de per categorie gestelde voorwaarden. Op basis daarvan kan het project een groenverklaring van het Ministerie van VROM krijgen. Daarmee kan dan naar een groenfonds worden gegaan voor een 'groene lening'. Voor het bouwen of renoveren van utiliteitsgebouwen (waaronder scholen) stelt de regeling een aantal maatregelen verplicht. Zo moet bijvoorbeeld bij de renovatie van bestaande utiliteitsgebouwen gewaarborgd worden dat de hoeveelheid verse luchttoevoer minimaal overeen komt met de nieuwbouweisen uit het Bouwbesluit. Alle voorwaarden zijn te lezen in de publicatie van de regeling Staatscourant 210 nr. 4440 d.d. 29 maart 2010 en via <a href="http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen">www.agentschapnl.nl/groenbeleggen</a> .
Subsidieplafond	Niet van toepassing.
Maximale bijdrage	De groenverklaring voor een nieuw utiliteitsbouwproject bedraagt maximaal € 600,- per m <sup>2</sup> bruto vloeroppervlak. Voor de renovatie van bestaande utiliteitsgebouwen variëren deze bedragen, afhankelijk van de gerealiseerde epc-verbetering na renovatie. De verklaring geldt ten hoogste voor de levensduur van een project. Voor de meeste utiliteitsprojecten geldt een duur van ten hoogste 10 jaar. Een uitzondering hierop vormen nieuwbouwprojecten waarin zonne-energie in combinatie met warmtepompen of warmtepompen worden toegepast.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Doorlopend.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen.nl">www.agentschapnl.nl/groenbeleggen.nl</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen.nl">www.agentschapnl.nl/groenbeleggen.nl</a> ; <a href="mailto:groenbeleggen@agentschapnl.nl">groenbeleggen@agentschapnl.nl</a> , +31 (0) 88 602 24 16.
Beschikbare hulpdocumenten	De regeling 2010 is te downloaden via <a href="http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen/documenten/index.asp">http://www.agentschapnl.nl/groenbeleggen/documenten/index.asp</a>

<b>Titel regeling</b>	<b>Bijdrage verbetering binnenmilieu basisscholen</b>
Subsidiegever	Ministerie OCW / Ministerie VROM (uitvoering door GGD Nederland).
Doel regeling	Bekostiging GGD-advies binnenmilieu en stimuleren uitvoeren kleine, bouwkundige maatregelen om het binnenmilieu basisscholen te verbeteren.
Omschrijving regeling	In december 2008 is GGD Nederland (in casu de 23 regionale GGD's) in opdracht van de ministeries van OCW en VROM begonnen met het bezoeken van basisscholen. De GGD komt de komende vijf jaar langs op alle basisscholen voor het uitvoeren van metingen en opstellen van een advies om het binnenmilieu in de desbetreffende school te verbeteren. Aan de hand van dit advies kunnen basisscholen een vergoeding krijgen van maximaal ongeveer € 1.500,- voor kleine bouwkundige ingrepen.
Wie kunnen aanvragen	Basisscholen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	Niet van toepassing.
Subsidieplafond	€ 13 mln.
Maximale bijdrage	Per school is een bedrag van € 1.000,- tot € 1.500,- beschikbaar voor kleine verbetermaatregelen.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	2008-2013
Nadere informatie over regeling	Via de regionale GGD, kijk voor het adres op <a href="http://www.ggdkennis.nl">www.ggdkennis.nl</a> onder de knop 'vind ggd'.
Nadere informatie over aanvraag	Via de regionale GGD, kijk voor het adres op <a href="http://www.ggdkennis.nl">www.ggdkennis.nl</a> onder de knop 'vind ggd'.
Beschikbare hulpdocumenten	Helpdesk voor vragen over ééndagsmethode via telefoonnummer 0900 368 68 68, Voor meer informatie over dit thema bij de GGD: zie <a href="http://www.ggdkennisnet.nl/kennisnet/domeinen/raadplegen.asp?display=2&amp;atoom=40551&amp;atoomsr=9&amp;actie=2">http://www.ggdkennisnet.nl/kennisnet/domeinen/raadplegen.asp?display=2&amp;atoom=40551&amp;atoomsr=9&amp;actie=2</a>

Titel regeling	Regeling aanvullende bekostiging energiezuinigheid en binnenmilieu 2009-2010 voor VO
Subsidiegever	Ministerie van OCW.
Doel regeling	Deze regeling is er op gericht scholen voor voortgezet onderwijs in staat te stellen energie te besparen en de kwaliteit van het binnenmilieu te verbeteren en daarmee de werkgelegenheid te stimuleren.
Omschrijving regeling	Op aanvraag kan een aanvullende bekostiging worden verstrekt. Die aanvullende bekostiging moet voor 31 december 2010, worden besteed aan de maatregelen zoals deze voortvloeien uit het Energie- en Binnenmilieu Advies.
Wie kunnen aanvragen	Schoolbesturen in het voortgezet onderwijs en vbo-groen aan Agrarische Opleidingscentra (AOC).
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	Voor een bijdrage in de kosten komen in aanmerking maatregelen op het gebied van isolatie en cv-installatie, luchtbehandeling en zonwering en verlichting, opgenomen in een bijlage bij de regeling. De aanvraag dient vergezeld te gaan van een bij Agentschap NL te downloaden Energieverklaring Energie- en Binnenmilieu Advies (EBA), afgegeven door een onafhankelijk deskundige. Onafhankelijk wil zeggen dat de deskundige adviseert aan de school en geen relaties heeft met bedrijven die werkzaam zijn op het gebied van de uitvoering van de verbetermaatregelen. Bovendien dient de deskundige in dienst te zijn van een bedrijf dat gecertificeerd is voor maatwerkadvies utiliteitsbouw door de Kwaliteitsborging Installatiesector (BRL9500, onderdeel 04, zie <a href="http://www.kbi.nl">www.kbi.nl</a> ).
Subsidieplafond	€ 50,9 mln.
Maximale bijdrage	De aanvullende bekostiging door het rijk bedraagt in beginsel 60% van de kosten. Voor het verplichte Energie en Binnenmilieu Advies wordt een subsidie van € 1.000,- per vestiging verstrekt.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Er kunnen geen aanvragen meer worden ingediend. Projecten dienen vóór 31 december 2010 te zijn uitgevoerd! Een uitzondering is gemaakt voor scholen die zich in bijzondere omstandigheden bevinden 'zie artikel van de regeling' (Staatscourant nr. 12.376 d.d. 19 augustus 2009).
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.cfi.nl">www.cfi.nl</a>
Nadere informatie over aanvraag	Niet meer van toepassing.
Beschikbare hulpdocumenten	Regeling, bijlagen en aanvraagformulier CFI-69072 zijn te downloaden via <a href="http://www.cfi.nl">www.cfi.nl</a> . Het EBA met verschillende hulpdocumenten, zoals handleiding, rekenmodel e.d. zijn te downloaden op <a href="http://www.agentschapnl.nl/frissescholen">www.agentschapnl.nl/frissescholen</a> , klik op blokje 'Energie en Binnenmilieu advies'.

Titel regeling	Stimulering Lokale Klimaatiniciatieven (SLOK)
Subsidiegever	Ministerie van VROM.
Doel regeling	De regeling richt zich naast CO <sub>2</sub> -reductie ook op het verminderen van andere broeikasgassen die op lokaal niveau worden uitgestoten. SLOK is een decentrale uitkering. Uitbetaling van de toegekende uitkering gebeurt via het gemeente- of provinciefonds. De regeling ondersteunt de uitvoering van het met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gesloten Klimaatakkoord 2007-2011.
Omschrijving regeling	Gemeenten en provincies kunnen SLOK-gelden aanvragen voor: <ul style="list-style-type: none"> <li>• de inzet van menskracht, onderzoek, communicatie en educatie die worden gemaakt ten behoeve van de uitvoering van gemeentelijk of provinciaal klimaatbeleid</li> <li>• projecten die voldoen aan de prestatiekaart lokaal klimaatbeleid</li> <li>• eigen projecten (deze zullen worden beoordeeld aan de hand van de SLOK-doelstellingen)</li> </ul> Voor provincies geldt een maatwerkpaak, zij kunnen zich hierbij laten inspireren door de Prestatiekaart voor gemeenten.
Wie kunnen aanvragen	Gemeenten en provincies. Gelden kunnen ten goede komen aan projecten die gemeenten willen initiëren voor scholen in het basisonderwijs of voortgezet onderwijs.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Afhankelijk van invulling.
Voorwaarden	SLOK staat open voor alle (deel)gemeenten en provincies in Nederland.
Subsidieplafond	Gemeenten € 42,3 mln, provincies € 4,7 mln.
Maximale bijdrage	Afhankelijk van de aanvraag.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Indienen door gemeenten is niet meer mogelijk. Projecten zijn mogelijk nog wel mogelijk. Het is raadzaam met de eigen gemeente of provincie contact op te nemen om te bezien of subsidie mogelijk is in het kader van het gemeentelijke klimaatbeleid.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.agentschapnl.nl/gemeenten/lokaa_klimaatbeleid">www.agentschapnl.nl/gemeenten/lokaa_klimaatbeleid</a>
Nadere informatie over aanvraag	Niet meer van toepassing.
Beschikbare hulpdocumenten	Staatscourant publicatie Circulaire SLOK, juli 2008.

Titel regeling	Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009
Subsidiegever	Ministerie van OCW.
Doel regeling	Deze regeling is er op gericht scholen voor primair onderwijs in staat te stellen energie te besparen en de kwaliteit van het binnenmilieu te verbeteren en daarmee de werkgelegenheid te stimuleren.
Omschrijving regeling	Aan alle gemeenten kan, op aanvraag, eenmalig een specifieke uitkering worden verstrekt die als doel heeft het aanpassen van bestaande huisvesting in het primair onderwijs waardoor het binnenklimaat verbetert en energie-beperkende maatregelen worden getroffen.
Wie kunnen aanvragen	Gemeenten ten behoeve van basisscholen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	Uit projectaanvragen moet blijken: <ul style="list-style-type: none"> <li>• welke verbetermaatregelen worden getroffen en welke investeringen daarmee gemoeid gaan, inclusief totale projectkosten</li> <li>• dat er overleg geweest is tussen gemeente en bevoegd gezag van de desbetreffende scholen</li> <li>• dat er per school een Energie en Binnenmilieu Advies (EBA) is uitgebracht door een persoon in dienst van een gecertificeerd bedrijf voor energieprestatieadvies (BRL9500-04 Maatwerkadvies utiliteitsgebouwen)</li> <li>• dat de gemeente heeft getoetst of de kostenkanten van de projecten reëel zijn</li> <li>• hoe de wijze van cofinanciering is geregeld</li> </ul>
Subsidieplafond	€ 97,3 mln euro, in de bijlage van de regeling wordt het bedrag genoemd waarop in principe per gemeente recht ontstaat (trekkingsrecht). Gemeenten zullen aanvragen moeten indienen. Deze kan op meerdere schoolgebouwen betrekking hebben. Aangezien er niet voldoende budget beschikbaar is voor alle scholen, zal de gemeente zelf moeten prioriteren.
Maximale bijdrage	De aanvullende bekostiging door het rijk bedraagt in beginsel 60% van de kosten. Voor het verplichte Energie en Binnenmilieu Advies wordt een maximale subsidie van € 1.000 euro per brinnummer verstrekt (is eveneens 60% van de kosten).
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Er kunnen geen aanvragen meer worden ingediend. Projecten dienen vóór 31 december 2010 te zijn uitgevoerd!
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.cfi.nl">www.cfi.nl</a>
Nadere informatie over aanvraag	niet meer van toepassing.
Beschikbare hulpdocumenten	Regeling, bijlagen en aanvraagformulier CFI-69004 zijn te downloaden via <a href="http://www.cfi.nl">www.cfi.nl</a> . Het EBA met verschillende hulpdocumenten, zoals handleiding, rekenmodel e.d. zijn te downloaden op <a href="http://www.agentschapnl.nl/frisse-scholen">www.agentschapnl.nl/frisse-scholen</a> , klik op blokje 'Energie en Binnenmilieu advies'.



# Regionaal

Titel regeling	Tenderregeling Duurzame Energie en Energiebesparing Overijssel
Subsidiegever	Provincie Overijssel.
Doel regeling	Terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en het verduurzamen van de energiehuishouding.
Omschrijving regeling (2008)	De provincie Overijssel stelt subsidie beschikbaar ter stimulering, ondersteuning en versnelling van projecten ten behoeve van energiebesparingsmaatregelen en de opwekking en toepassing van energie uit duurzame bronnen. De regeling richt zich expliciet op schaalvergroting van projecten door de samenwerking tussen organisaties in Overijssel te bevorderen. De provincie wil daarbij een structurele samenwerking aangaan met partners uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere overheden in het kader van het Energiepact Overijssel.
Wie kunnen aanvragen	(Maak)industrie en dienstverlenende bedrijven, onderzoeks-, kennis- en educatie-instellingen, overheden, projectontwikkelaars, investeringsmaatschappijen, brancheorganisaties en woningbouwcorporaties.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Projecten kunnen betrekking hebben op bio-energie, energiebesparing in industrie en bedrijven, energiebesparing in nieuwe en bestaande woningen en utiliteitsgebouwen, energie in land- en tuinbouw, energie en brandstoffen in de sector mobiliteit en transport en als laatste duurzame opwekking door middel van samenwerkingsprojecten productie zonne-energie. De projecten worden gelijktijdig beoordeeld of ze voldoen aan de criteria van de regeling. De hoogst gerangschikte aanvragen worden vervolgens toegewezen, voor zover het jaarlijks vast te stellen subsidieplafond dit toelaat. Nieuwe gebouwen dienen een EPC te hebben minimaal 25% lager dan wettelijk voorgeschreven. Projecten kunnen worden uitgevoerd in een viertal toepassingsgebieden: A Grote en kleine haalbaarheidsstudies B Investerings (zowel innovaties als bewezen technieken) C Voorlichting en educatie D Samenwerkingsverbanden
Subsidieplafond	In totaal € 3.732.500,-.
Maximale bijdrage	De subsidie per project bedraagt maximaal € 60.000,- voor de in artikel 3.93, lid 2, bedoelde toepassingsgebieden A en C. Voor toepassingsgebied B geldt een maximale subsidie van € 199.000,-, voor D maximaal € 500.000,-.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Regeling is ook in 2010 geopend, tenderdata 1 maart en 1 september 2010.
Nadere informatie over regeling	Provincie Overijssel, +31 (0) 38 499 81 01.
Nadere informatie over aanvraag	Provincie Overijssel, +31 (0) 38 499 75 65.
Beschikbare hulpdocumenten	Aanvraagformulier via site verkrijgbaar <a href="http://www.overijssel.nl/loket/loketverwijzing/productcatalogus?PdcltMdt=143060">http://www.overijssel.nl/loket/loketverwijzing/productcatalogus?PdcltMdt=143060</a>

Titel regeling	Subsidie Vitaal Gelderland, Beleidsregel subsidieverstrekking klimaat
Subsidiegever	Provincie Gelderland.
Doel regeling	Het Klimaatprogramma wil op korte en lange termijn doelen helpen realiseren die zijn afgeleid van het Kabinetsbeleid zoals vastgelegd in het werkprogramma Schoon en Zuinig: nieuwe energie voor het klimaat en het Nationale programma Adaptatie Ruimte en Klimaat. Met deze beleidsregel wordt een eenduidig en herkenbaar juridisch kader geschapen voor subsidieverlening voor klimaatprojecten ter uitvoering van het Gelders Klimaatprogramma 2008-2011.
Omschrijving regeling	<p>Subsidie wordt verstrekt voor projecten waarvan de activiteiten passen binnen het Gelders Klimaatprogramma 2008-2011, Aanpakken en Aanpassen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Haalbaarheidsstudies, planontwikkeling en kennisuitwisseling</li> <li>• Innovatieve projecten</li> <li>• Investerings energie-infrastructuur</li> <li>• Communicatie en bewustwording</li> <li>• Aanpak bestaande woningen</li> <li>• Projecten klimaatbestendige inrichting</li> </ul> <p>Binnen de regeling kan ook subsidie worden aangevraagd voor het uitvoeren van energiemaatregelen bij scholen (en zorginstellingen, zwembaden, sporthallen, recreatie- en culturele instellingen).</p>
Wie kunnen aanvragen	O.a. scholen in het primair of secundair onderwijs.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Er moet sprake zijn van minimaal 20% verlaging van de energieprestatiecoëfficiënt ten opzichte van de wettelijke eis (nieuwbouw) en een labelverbetering van minimaal 2 stappen ten opzichte van de bestaande situatie (bestaande bouw).
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Alleen de meerkosten van de benodigde maatregelen om de energieprestatie te realiseren zijn subsidiabel. De subsidie bedraagt ten hoogste 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 100.000,- per project.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Ingegaan 21 juli 2009, tot nader order van kracht.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.gelderland.nl/eCache/DEF/8/287.Zm9udD0xInRleHQ9MA.html">http://www.gelderland.nl/eCache/DEF/8/287.Zm9udD0xInRleHQ9MA.html</a>
Nadere informatie over aanvraag	Helpdesk subsidies, telefoon +31 (0)26 359 90 64; e-mail: <a href="mailto:subsidies@prv.gelderland.nl">subsidies@prv.gelderland.nl</a> Provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem
Beschikbare hulpdocumenten	Beleidsregel is te downloaden via <a href="http://www.gelderland.nl/Documenten/Loket/Fysieke_Loketten/Subsidieloket/Beleidsregels_nieuw.pdf">http://www.gelderland.nl/Documenten/Loket/Fysieke_Loketten/Subsidieloket/Beleidsregels_nieuw.pdf</a>



Titel regeling	Garantiefonds Energie Provincie Utrecht
Subsidiegever	Provincie Utrecht.
Doel regeling	Om Utrechtse organisaties te helpen CO <sub>2</sub> -emissies terug te dringen, stelt de provincie zich bij het aanvragen van leningen garant voor de extra kosten die vaak samenhangen met het investeren in groene energie.
Omschrijving regeling	Door het afgeven van een garantie biedt de provincie banken zekerheid tot nakoming van de kredietovereenkomst die de aanvrager ten aanzien van het energie- of geïntegreerde energieproject met de bank is aangegaan.
Wie kunnen aanvragen	MKB-bedrijven, non-profit instellingen waaronder ook scholen, gevestigd in de provincie Utrecht.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Om voor de bankgarantie in aanmerking te komen moet het energieproject tenminste 20% of meer bijdragen aan de reductie van CO <sub>2</sub> -emissie ten opzichte van een project met een vergelijkbare capaciteit aan energieopbrengst. Het energieproject heeft een terugverdientijd van 5 tot 10 jaar. Daarnaast moet het energieproject voldoen aan de energieprestatie-eisen die in het kader van de Uitvoeringsregeling energie-investeringsaftrek 2001 aan energieprojecten worden gesteld met uitsluiting van de categorie energieadvies (zie <a href="http://www.agentschapnl.nl/eia">www.agentschapnl.nl/eia</a> ).
Subsidieplafond	Onbepaald.
Maximale bijdrage	De omvang van het krediet waarvoor de provincie Utrecht garantie verleent wordt bepaald door de extra investeringskosten.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Vanaf 1 april 2009 tot nader datum.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/milieu.nsf/all/DEK_energie_Garantiefonds_Energie?opendocument">http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/milieu.nsf/all/DEK_energie_Garantiefonds_Energie?opendocument</a>
Nadere informatie over aanvraag	Zie vermelde link in regel hierboven.
Beschikbare hulpdocumenten	Nadere regels garantiefonds, en intakeformulier zijn via de hiervoor genoemde website te downloaden.

Titel regeling	Subsidieregeling Op Kop, provincie Utrecht
Subsidiegever	Provincie Utrecht.
Doel regeling	De provincie Utrecht stimuleert bedrijven, gemeenten, onderwijsinstellingen om klimaatneutraal te worden. Iedere organisatie kan koploper worden.
Omschrijving regeling	<p>Koplopers ondertekenen een intentieverklaring waarmee ze aangeven hun organisatie klimaatneutraal te maken door energie te besparen, duurzame energie op te wekken en de resterende CO<sub>2</sub>-uitstoot te compenseren. Organisaties moeten achtereenvolgens:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• een CO<sub>2</sub>-footprint opstellen om de uitgangssituatie te bepalen</li> <li>• een energiebesparingsonderzoek en haalbare maatregelen uitvoeren</li> <li>• overstappen op duurzame energie</li> <li>• de resultaten monitoren</li> <li>• de resterende emissies compenseren bijvoorbeeld door te investeren in groene energie of het planten van nieuwe bomen</li> </ul> <p>De provincie ondersteunt onder andere door het organiseren van expertmeetings, een netwerk van klimaat-ambassadeurs en experts, spreekuren en cursussen, maar ook door middel van subsidies voor het maken van een footprint of reductieplan.</p>
Wie kunnen aanvragen	Bedrijven, gemeenten, maar ook onderwijsinstellingen in het primair en secundair onderwijs.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	Zie hierboven.
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Maximaal € 1.000,- per aanvrager.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Doorlopend.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/milieu.nsf/all/Project_op_kop">http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/milieu.nsf/all/Project_op_kop</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/informatiebalie.nsf/all/Startpagina%20subsidieregelingen?opendocument">http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/informatiebalie.nsf/all/Startpagina%20subsidieregelingen?opendocument</a> , kopje subsidies, doorlinken naar 'actuele regelingen ...', subsidie Op Kop, subsidie footprint of reductieplan.
Beschikbare hulpdocumenten	Zie hiervoor genoemde website en via <a href="mailto:subsidies@provincie-utrecht.nl">subsidies@provincie-utrecht.nl</a> .

**Titel regeling****Subsidie Duurzaamheid provincie Utrecht**

Subsidiegever	Provincie Utrecht.
Doel regeling	De provincie Utrecht geeft subsidies aan vernieuwende projecten op het gebied van duurzaamheid, energie, klimaat en waterketen (DEK).
Omschrijving regeling	Bij duurzame ontwikkeling gaat het om een integrale afweging tussen de dimensies people, planet, profit en effecten in tijd en plaats. Projecten die bijdragen aan duurzame ontwikkeling kunnen voor subsidie in aanmerking komen, mits het project: <ul style="list-style-type: none"><li>• de samenwerking versterkt tussen de deelnemers aan het project</li><li>• duurzame methoden of technieken toepast, of</li><li>• helpt problemen op sociaal- en milieugebied op te lossen</li></ul>
Wie kunnen aanvragen	Ondernemers, organisaties, non-gouvernementele organisaties, non-profit instellingen, verenigingen, clubs en overheden.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	De subsidie levert een bijdrage in de extra kosten om het project duurzaam of duurzamer uit te voeren. De activiteiten moeten een wezenlijke bijdrage leveren aan de doelen van het Afwegingskader Duurzaamheid (substantieel bijdragen aan twee van de drie P's van Planet, Profit en People) en uitstijgen boven de techniek die nu doorgaans wordt gebruikt of de manier waarop nu doorgaans wordt gewerkt. Ook moet het project een voorbeeld zijn binnen de provincie Utrecht. Voorafgaand aan de aanvraag wordt aanvragers geadviseerd een projectidee voor te leggen.
Subsidieplafond	€ 2,5 mln.
Maximale bijdrage	Maximaal tussen € 50.000,- en € 1.000.000,- (maximaal 100% van de subsidiabele kosten en 50% van de totale projectkosten).
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Tot 31 december 2010.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/plaatjes.nsf/all/nweStartpaginaUtrechtklaarvoordetoekomst?opendocument">http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/plaatjes.nsf/all/nweStartpaginaUtrechtklaarvoordetoekomst?opendocument</a> , het intakeformulier (toetsing projectidee) is te downloaden via <a href="https://fd5.formdesk.com/provincieutrecht1/subsidiesduurzaamheidenergieenklimaatdef">https://fd5.formdesk.com/provincieutrecht1/subsidiesduurzaamheidenergieenklimaatdef</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/informatiebalie.nsf/all/Startpagina%20subsidieregelingen?opendocument">http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/informatiebalie.nsf/all/Startpagina%20subsidieregelingen?opendocument</a> , kopje subsidies, doorlinken naar 'actuele regelingen ...', subsidie Duurzaam.
Beschikbare hulpdocumenten	Zie hiervoor genoemde website en via <a href="mailto:subsidies@provincie-utrecht.nl">subsidies@provincie-utrecht.nl</a> .

**Titel regeling****Uitvoeringsregeling Klimaat Noord-Holland 2010**

Subsidiegever	Provincie Noord-Holland.
Doel regeling	Het voorkomen van klimaatverandering of het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering.
Omschrijving regeling	Subsidie wordt verstrekt voor projecten die een bijdrage leveren aan het voorkomen van klimaatverandering of het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Scholen die innovatieve maatregelen treffen ter voorkoming van klimaatverandering of met deze maatregelen zich aanpassen aan klimaatverandering kunnen voor subsidie in aanmerking komen.
Wie kunnen aanvragen	Ondernemers en non-profit organisaties waaronder scholen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	O.a. moet de uitvoering binnen Noord-Holland plaatsvinden. Er mag geen subsidie vanuit een andere regeling zijn ontvangen. Men mag niet begonnen zijn in het kalenderjaar voor het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend. Ook mag het werk voor ontvangst van de aanvraag nog niet afgerond zijn.
Subsidieplafond	Voor 2010 is geen budget beschikbaar gesteld; voor 2011 nog geen plannen bekend.
Maximale bijdrage	De maximale bijdrage bedraagt 80% tot een bedrag van € 20.000,-.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Regeling loopt tot 31 december 2011, indienen is naar verwachting in 2011 mogelijk tussen 1 mei en 31 augustus.
Nadere informatie over regeling	<a href="mailto:servicepunt-SHV@noord-holland.nl">servicepunt-SHV@noord-holland.nl</a>
Nadere informatie over aanvraag	Gedeputeerde Staten van Noord-Holland: Sector Subsidies, Handhaving en Vergunningen, Postbus 3007, 2001 DA Haarlem, telefoon: 0800 998 67 34 (gratis) <a href="mailto:servicepunt-SHV@noord-holland.nl">servicepunt-SHV@noord-holland.nl</a> .
Beschikbare hulpdocumenten	<a href="http://www.noord-holland.nl/web/Digitaal-loket/Subsidies/Actuele-subsidies.htm">http://www.noord-holland.nl/web/Digitaal-loket/Subsidies/Actuele-subsidies.htm</a>

# Lokaal

Titel regeling	Duurzaamheidslening gemeente Apeldoorn
Subsidiegever	Gemeente Apeldoorn.
Doel regeling	Apeldoorn wil energieneutraal zijn in 2020. Eén van de bouwstenen om energieneutraliteit te bereiken is het verbeteren van de energieprestatie van bestaande woningen en utiliteitsgebouwen. De gemeente Apeldoorn wil de drempels voor investeringen in rendabele energiebesparingsmaatregelen zo veel mogelijk verlagen.
Omschrijving regeling	Een duurzaamheidslening is een lening met een vaste rente van 2% en een vaste looptijd van 10 jaar. Eigenaren van bestaande koopwoningen of van non-profit gebouwen met een inhoud tot 1000 m <sup>3</sup> kunnen een lening aanvragen voor het verbeteren van de energieprestatie en voor een aantal overige duurzaamheidsmaatregelen.
Wie kunnen aanvragen	O.a. eigenaren van non-profit gebouwen tot 1000 m <sup>3</sup> , waaronder ook schoolbesturen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	De aanvrager dient kredietwaardig te zijn. De voorwaarden zijn vastgelegd in de regeling duurzaamheidsleningen.
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Een duurzaamheidslening bedraagt minimaal € 2.500,- en maximaal € 20.000,-, en is gerelateerd aan de werkelijke kosten van de duurzaamheidsmaatregelen. De looptijd van de lening is maximaal 10 jaar. De afsluitprovisie van een duurzaamheidslening bedraagt 1,5% van het leningsbedrag. Deze komt voor rekening van de gemeente.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Vanaf 2009.
Nadere informatie over regeling	Gemeente Apeldoorn, <a href="http://www.apeldoorn.nl">www.apeldoorn.nl</a> , zoek bij digitaal loket op duurzaamheidslening, gemeente@apeldoorn.nl; tel. 14055.
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.apeldoorn.nl">www.apeldoorn.nl</a> ; zoek bij digitaal loket op duurzaamheidslening.
Beschikbare hulpdocumenten	Regeling duurzaamheidsleningen en beleidsnotitie Starters-, stimulerings- en duurzaamheidsleningen zijn te downloaden via <a href="https://secure.apeldoorn.nl/smartsite.dws?id=152095&amp;ch=ter&amp;product=&amp;Ga=">https://secure.apeldoorn.nl/smartsite.dws?id=152095&amp;ch=ter&amp;product=&amp;Ga=</a>

Titel regeling	Beleidsregel Milieu gemeente Delft
Subsidiegever	Gemeente Delft.
Doel regeling	Met deze beleidsregel geeft de gemeente Delft nadere uitwerking aan het door de gemeenteraad vastgestelde subsidiebeleid op de terreinen natuur, milieu en duurzaamheid. De gemeente kan daarbij subsidie verlenen als tegemoetkoming in de kosten van activiteiten aan rechtspersonen en natuurlijke personen die activiteiten gericht op ingezetenen in Delft organiseren.
Omschrijving regeling	Binnen de regeling is er subsidie mogelijk voor energiebesparende maatregelen (energiebesparing, duurzame energiebronnen, innovatieve energiebronnen), ontwikkeling van milieutechnologie en aanleggen van groene daken.
Wie kunnen aanvragen	Scholen kunnen op alle terreinen subsidie aanvragen, met name waar het gaat om energiebesparende maatregelen en groene daken.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Het project moet in de gemeente Delft worden uitgevoerd, per categorie gelden aanvullende voorwaarden.
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Voor energiebesparende maatregelen, maximaal 50% van de projectkosten; voor groene daken maximaal 50% van de kosten tot een maximum van € 25,- per m <sup>2</sup> aangelegd extensieve groendak voorziening.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Doorlopend, de regeling groene daken loopt voorlopig alleen in 2010.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.gemeentedelft.info/subsidie">http://www.gemeentedelft.info/subsidie</a> , klik op natuur en milieu, 'energiebesparende maatregelen voor bedrijven' of 'delftsgroene daken'.
Nadere informatie over aanvraag	Vakteam Milieu gemeente Delft, +31 (0)15 260 29 35.
Beschikbare hulpdocumenten	Aanvraagformulieren zijn via de bovengenoemde link te downloaden.

<b>Titel regeling</b>	<b>Gemeentelijke stimuleringsregeling energiebesparende maatregelen gemeente Delft</b>
Subsidiegever	Gemeente Delft.
Doel regeling	De gemeente Delft werkt aan reductie van het energiegebruik en het bevorderen van duurzaam opgewekte energie. De regeling heeft als doel burgers en non-profit organisaties te stimuleren installaties aan te schaffen waarmee zij op een duurzame wijze energie kunnen opwekken.
Omschrijving regeling	Particulieren en non-profit organisaties (mits eigenaar van een gebouw) kunnen een lening aanvragen voor een aantal – in de verordening stimuleringsregeling energiebesparende maatregelen – genoemde maatregelen.
Wie kunnen aanvragen	Scholen kunnen (mits eigenaar van hun gebouwen) een goedkope lening aanvragen voor energiebesparende maatregelen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Het project moet in de gemeente Delft worden uitgevoerd. De geplaatste systemen moeten een terugverdientijd kennen van minimaal 10 jaar.
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Non-profit organisaties waaronder scholen kunnen maximaal € 150.000,- lenen tegen een rente (stand medio 2009) van 2,75% voor een looptijd van 10 jaar.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Doorlopend.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.gemeentedelft.nl/subsidie">www.gemeentedelft.nl/subsidie</a> , klik op 'natuur en milieu' .
Nadere informatie over aanvraag	Vakteam Milieu gemeente Delft, +31 (0)15 260 29 35, <a href="mailto:milieu@delft.nl">milieu@delft.nl</a> .
Beschikbare hulpdocumenten	Meer informatie en aanvraagformulieren zijn via <a href="mailto:milieu@delft.nl">milieu@delft.nl</a> of het bovengenoemde telefoonnummer aan te vragen.





**Titel regeling**

**Subsidie Duurzame Energie non-profitorganisaties 2009 gemeente Bloemendaal**

Subsidiegever	Gemeente Bloemendaal.
Doel regeling	De gemeente wenst de toepassing van duurzame energiebronnen en met name zonnepanelen en zonnecollectoren te verbeteren. Zij stelt hiertoe subsidies beschikbaar aan een aantal doelgroepen. Alleen voor non-profitorganisaties is er op dit moment nog budget beschikbaar.
Omschrijving regeling	De gemeente Bloemendaal kan op grond van de subsidieverordening duurzame energie non-profit organisaties subsidie toekennen aan besturen van non-profitorganisaties voor de opstelling van een Energie Prestatie Advies (EPA) of voor de aanschaf van de in het EPA geadviseerde energiebesparende voorzieningen zoals zonnecollectoren en zonnepanelen, op of in het gebouw dat de non-profitorganisatie ten dienste staat.
Wie kunnen aanvragen	Non-profit organisaties waaronder scholen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	De voorzieningen dienen voor te komen op de zg. DE-lijst, na toekenning moet binnen 6 maanden tot aanschaf en installatie van de voorziening over zijn gegaan.
Subsidieplafond	€ 50.000,-.
Maximale bijdrage	50% van de aanschafkosten van de voorzieningen genoemd op de DE-lijst, tot een maximum van € 5.000,- per jaar. Subsidie voor het treffen van DE-voorzieningen aan een gebouw wordt eenmaal per jaar verstrekt.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Vanaf 2009 totdat het budget is uitgeput.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.bloemendaal.nl/wonen/milieu/energiebesparing/">http://www.bloemendaal.nl/wonen/milieu/energiebesparing/</a> ; <a href="mailto:gemeente@remove-this.bloemendaal.nl">gemeente@remove-this.bloemendaal.nl</a> , +31 (0)23 522 55 55.
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.bloemendaal.nl/wonen/milieu/energiebesparing/">http://www.bloemendaal.nl/wonen/milieu/energiebesparing/</a>
Beschikbare hulpdocumenten	De regeling met de DE-lijst (bijlage 1) is via bovenstaande link te downloaden.

<b>Titel regeling</b>	<b>Financiële tegemoetkoming Stichting Duurzaam Eindhoven</b>
Subsidiegever	Stichting Duurzaam Eindhoven (gemeente Eindhoven).
Doel regeling	Het stimuleren van duurzaamheid op economisch, ecologisch of sociaal gebied.
Omschrijving regeling	Duurzaam Eindhoven ondersteunt duurzame projecten van inwoners, bedrijven of maatschappelijke instellingen in Eindhoven.
Wie kunnen aanvragen	Inwoners, bedrijven, non-profit instellingen (waaronder ook scholen).
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	<p>Het project moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Duurzaam Eindhoven toetst het project aan een sociale, economische en ecologische dimensie. Voldoet een project aan twee van de drie dimensies en in ieder geval aan de dimensie ecologie, dan komt het project in aanmerking voor subsidie. Verder moet het project o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• binnen de gemeente Eindhoven gerealiseerd worden</li> <li>• een vervolg (kunnen) krijgen in, en ten goede komen aan de Eindhovense samenleving</li> <li>• ook andere financiële participanten hebben (regeling gebaseerd op co-financiering)</li> <li>• geen winstoogmerk hebben</li> </ul> <p>Een voorbeeld van een project dat in aanmerking zou kunnen komen is het treffen van duurzame en/of energiebesparende maatregelen in combinatie met een educatief programma.</p>
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Maximaal € 4.000,- per project.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	2009-2010.
Nadere informatie over regeling	Stichting Duurzaam Eindhoven; <a href="http://www.duurzaameindhoven.nl">www.duurzaameindhoven.nl</a>
Nadere informatie over aanvraag	<a href="http://www.duurzaameindhoven.nl">www.duurzaameindhoven.nl</a>
Beschikbare hulpdocumenten	Aanvraagformulier financiële tegemoetkoming met exacte projectvoorwaarden; aan te vragen via <a href="http://www.duurzaameindhoven.nl/index1.php?page_id=10&amp;page=nothing&amp;nl=1">http://www.duurzaameindhoven.nl/index1.php?page_id=10&amp;page=nothing&amp;nl=1</a>

<b>Titel regeling</b>	<b>Beleidsregel subsidieverstrekking Duurzaam Bouwen gemeente Den Haag</b>
Subsidiegever	Gemeente Den Haag.
Doel regeling	Het bevorderen van een hoge 'duurzaam-bouwen kwaliteit' bij de realisatie van bouwprojecten of ingrijpende verbetering van bestaande gebouwen.
Omschrijving regeling	Duurzaam bouwen subsidies zijn bedoeld om initiatiefnemers te stimuleren gebouwen te realiseren met een hogere duurzaamheidsprestatie dan in Den Haag gebruikelijk is. Ook is de regeling bedoeld om de kwaliteit van bestaande gebouwen op het gebied van energie, integraal ketenbeheer én binnenmilieu te verbeteren.
Wie kunnen aanvragen	Projectontwikkelaars, woningcorporaties en schoolbesturen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Aanvragen worden getoetst aan de kwaliteitstabel die jaarlijks wordt vastgesteld door het college. Projecten die door hun omvang op een lagere gemeentelijke subsidiebijdrage van € 20.000,- uitkomen worden niet gehonoreerd. Er mag niet zijn begonnen met het project voordat het college goedkeuring heeft verleend. De prestatie moet in redelijke verhouding staan tot de meerkosten. Projecten dienen uiterlijk 1 oktober 2011 gereed te zijn.
Subsidieplafond	Ca. € 800.000,-.
Maximale bijdrage	Hangt af van de investeringen die gedaan worden en de duurzaam bouwen thema's waaraan in het project aandacht wordt besteed (speerpunten zijn energie, integraal ketenbeheer en gezond binnenmilieu). Per project is een maximale bijdrage van € 175.000,- mogelijk.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Regeling loopt al geruime tijd. Aanvragen zijn nog mogelijk totdat budget is bereikt.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.denhaag.nl/smartsite.html?id=61740">www.denhaag.nl/smartsite.html?id=61740</a> Afdeling Bouwfysica en bouwecologie gemeente Den Haag, +31 (0)70 353 42 85.
Nadere informatie over aanvraag	Afdeling Bouwfysica en bouwecologie gemeente Den Haag, +31 (0)70 353 42 85.
Beschikbare hulpdocumenten	Beleidsregel Duurzaam bouwen zie: <a href="http://zbs.denhaag.nl/risdoc/2008/RIS151925.PDF">http://zbs.denhaag.nl/risdoc/2008/RIS151925.PDF</a>

Titel regeling	Subsidie Groene Daken gemeente Den Haag
Subsidiegever	Gemeente Den Haag.
Doel regeling	De gemeente Den Haag stimuleert via deze regeling 'groene daken' voor kleinschaliger projecten.
Omschrijving regeling	De gemeente Den Haag stimuleert de aanleg van groene daken: een dak dat begroeid is met planten. Groene daken zorgen ervoor dat gebouwen in de zomer minder gekoeld hoeven te worden. Dit levert een beter binnenklimaat op en bespaart energie.
Wie kunnen aanvragen	Particuliere woningeigenaren, verenigingen van eigenaren, bedrijven, maar ook schoolbesturen.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Er wordt een aantal voorwaarden gesteld. <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het groene dak moet aangelegd worden volgens de geldende bouwregels</li> <li>• Het dakoppervlak is minimaal 6 m<sup>2</sup></li> <li>• De helling van het dak is niet meer dan 45° (bij een hellingshoek tussen de 35° en 45° moeten maatregelen worden genomen zodat de groene daklaag niet wegglijdt of uitdroogt)</li> <li>• Het groene dak bestaat uit minimaal 5 lagen (zoals beschreven in de regeling)</li> <li>• Het dak moet binnen 6 maanden na subsidieverlening worden aangelegd</li> </ul>
Subsidieplafond	Onbekend.
Maximale bijdrage	Voor maximaal 800 m <sup>2</sup> kunt u subsidie krijgen. De subsidie bedraagt € 25,- per m <sup>2</sup> . Voor grotere groene daken kan gebruik worden gemaakt van de subsidie Duurzaam bouwen.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Tot 1 september 2010.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Subsidie-groene-daken.htm">http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Subsidie-groene-daken.htm</a> Afdeling woningzaken, subsidie groene daken; +31 (0)70 353 42 49.
Nadere informatie over aanvraag	Afdeling woningzaken, subsidie groene daken; +31 (0)70 353 42 49.
Beschikbare hulpdocumenten	Aanvraagformulier is te downloaden via <a href="https://dfs.denhaag.nl/smartsite80865.dws">https://dfs.denhaag.nl/smartsite80865.dws</a>

Titel regeling	Regeling Vlagheidefonds voor duurzame energie 2009
Subsidiegevers	Gemeenten Boxtel, Haaren, Maasdriel, Schijndel, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel, Vught, Heusden, Sint-Oedenrode, Veghel, Bernheze en Maasdonk. De gemeente Sint-Michielsgestel behandelt namens de andere gemeenten alle aanvragen in nauwe samenwerking met de Raad van Advies.
Doel regeling	Met deze regeling willen de aangesloten gemeenten bijdragen aan de aanschaf en installatie van duurzame energievoorzieningen door particulieren en non-profit instellingen.
Omschrijving regeling	In het kader van deze regeling kan het fonds een financiële bijdrage verstrekken ten behoeve van een investering in een DE (Duurzame Energie)-voorziening.
Wie kunnen aanvragen	Particulieren, non-profit instellingen en gemeenten (namens scholen).
Nieuwbouw / bestaande bouw	Nieuwbouw en bestaande bouw.
Voorwaarden	Bij nieuwbouw moet de EPC de helft of minder van de geldende norm (EPN) bedragen.
Subsidieplafond	Er geldt een plafond voor de financiële bijdrage voor aanvragers binnen een gemeente (zie hiervoor de verdeel-sleutel, afhankelijk van het jaarlijks beschikbare totaalbudget). Gemeenten dragen hiertoe € 1,37 per inwoner in. In totaal is 70% van het budget beschikbaar voor individuele particuliere, non-profit of gemeentelijke initiatieven. 20% van het budget is beschikbaar voor gezamenlijke grootschalige duurzame projecten (waarbij 2 of meer gemeenten betrokken zijn). 10% van het budget wordt besteedt aan communicatie en administratief en financieel beheer.
Maximale bijdrage	Bij individuele projecten wordt de vergoeding vastgesteld afhankelijk van nieuwbouw of bestaande bouw en type toepassing (PV-cellen, zonneboilers, douchewater warmteterugwinning, kleinschalige windenergie, warmte-koudeopslag in de bodem). Bij grootschalige, gezamenlijke projecten bedraagt de maximale bijdrage tussen de 25 en 50% van het project (afhankelijk van het aantal deelnemende gemeenten).
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Vanaf 1 april 2009.
Nadere informatie over regeling	<a href="http://www.sint-michielsgestel.nl/index.php?id=215">http://www.sint-michielsgestel.nl/index.php?id=215</a>
Nadere informatie over aanvraag	Het maximale budget is in bepaalde gemeenten al bereikt. Zie <a href="http://www.sint-michielsgestel.nl/index.php?id=215">http://www.sint-michielsgestel.nl/index.php?id=215</a>
Beschikbare hulpdocumenten	Documenten zoals de tekst van de regeling, aanvraagformulier en een publieksfolder zijn via de hiervoor genoemde link te downloaden.

Titel regeling	Stimuleringsfonds Rabobank (voorbeeld Den Haag en Omstreken)
Subsidiegever	Rabobank Den Haag, maar ook de meeste andere lokale Rabobanken hebben een dergelijk fonds.
Doel regeling	Kleinschalige lokale projecten op duurzaam economisch, maatschappelijk en cultureel terrein een zetje in de rug geven. Thema's als leefbaarheid, educatie, zorg, welzijn en milieu staan hierbij centraal. En dan vooral in de eigen, directe leefomgeving.
Omschrijving regeling	Het stimuleringsfonds is een initiatief dat invulling geeft aan het doel van de Rabobank maatschappelijk verantwoord te opereren met oog voor het korte en lange termijn belang van haar leden, klanten en de mensen in haar werkgebied. Het doel van het Stimuleringsfonds is het bevorderen en ondersteunen van: <ul style="list-style-type: none"> <li>• duurzaam economische projecten</li> <li>• projecten van maatschappelijk belang</li> <li>• projecten van cultureel belang</li> </ul>
Wie kunnen aanvragen	Iedereen, dus ook scholen in het primair of secundair onderwijs.
Nieuwbouw / bestaande bouw	Bestaande bouw.
Voorwaarden	De aanvraag moet afkomstig zijn van of gesteund worden door één of meer leden van de bank, overeenstemmen met één of meerdere doelstellingen van het stimuleringsfonds, volgens een vast format worden ingediend, géén bijdrage betreffen aan de reguliere exploitatiekosten van verenigingen en instellingen.
Subsidieplafond	Het Stimuleringsfonds ontvangt jaarlijks een bijdrage van de bank. Het budget wordt vastgesteld door de ledenraad en is afhankelijk van de in het vorige jaar gemaakte winst.
Maximale bijdrage	Is afhankelijk van aantal aanvragen / prioritering.
Looptijd regeling / indieningstermijnen	Doorlopend.
Nadere informatie over regeling	Voor Den Haag, <a href="http://www.rabobank.nl/denhaag">www.rabobank.nl/denhaag</a> , voor andere gemeenten zie lokale Rabobanken.
Nadere informatie over aanvraag	Zie lokale Rabobanken.
Beschikbare hulpdocumenten	Aanvraagformulieren / inzendtermijnen bij lokale Rabobanken op te vragen.



Divisie NL Energie en Klimaat voert in opdracht van het ministerie van VROM het programma 'Energie & Gebouwde Omgeving' uit. Wij bieden professionele marktpartijen en overheden ondersteuning bij energiebesparing, duurzame energie en CO<sub>2</sub>-reductie van de gebouwde omgeving.

Dit is een publicatie van:

Agentschap NL  
NL Energie en Klimaat  
Croeselaan 15  
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht  
T +31 (0) 88 602 92 00  
E [energie-go@agentschapnl.nl](mailto:energie-go@agentschapnl.nl)  
[www.frissescholen.nl](http://www.frissescholen.nl)

© Agentschap NL | april 2010  
Publicatie-nr. 2KPUB1021

Agentschap NL is een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. Agentschap NL voert beleid uit voor diverse ministeries als het gaat om duurzaamheid, innovatie en internationaal. Agentschap NL is hét aanspreekpunt voor bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Voor informatie en advies, financiering, netwerken en wet- en regelgeving.

De divisie NL Energie en Klimaat versterkt de samenleving door te werken aan de energie- en klimaatoplossingen van de toekomst.